

DRWECA

z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Poniedziałek wypada dla abonentów mieszkających z doręczaniem 1,50 zł.
Kwartalnie wypada z doręczaniem 4,50 zł.
Przyznaje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wzrost w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 8-linowej 20 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (stałe) 20 gr. każde każde słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o.o. p. w. Nowemiasto-Pomorze.

Adres tel. i poczt.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok XII.

Nowemiasto-Pomorze Sobota dnia 24 września 1932

Nr. 113

Skąd przedewszystkiem rozpocząć leczenie dzisiejszego ciężkiego położenia gospodarczego?

Pogłębianie się obecnego kryzysu w świecie zmusza miarodajne czynniki w poszczególnych krajach do szukania ratunku. Chcąc stoli skutecznie przeciwdziałać zgrabym jego skutkom, trzeba wpiertw dobrać poznać jego źródła.

Główną przyczyną wszystkich naszych obecnych niedomagań gospodarczych to ogromny przerażenie wartości pieniądza. Stosunek ten w ostatnich latach tak radykalnie się zmienił, że większą część poszczególnych obiektów nabyć można dziś za trzecią część tej ceny, co np. jeszcze przed 3 laty. W tej więc ogromnej dysproporcji między wartością pieniądza a innych obiektów główna tkwi przyczyna obecnego tak dekadentnego stanu kryzysowego. Mówi się wprawdzie o nadmierze produkcji, jako o głównym sprzeczności obecnego zamętu w gospodarce światowej, ale argument ten nie wstrzymuje krytyki, bo przecież dziś miliony ludzi głodują i bledną do ostateczności i gdyby im dać w dostatecznej ilości tego wszystkiego, co im do życia potrzebne, ustaliby ten nadmiar. Z tego widoczne, że nie w nadmierze produkcji, a w przerażeniu wartości pieniądza szukać należy głównej przyczyny obecnego stanu rzeczy i że chcąc go usunąć, w pierwszej linii do pieniądza zabrać się należy, aby jego stosunek do wszystkich innych obiektów uzmowić tak, by nastąpiła między nimi znów odpowiednia równowaga. Osiągnąć to można w dwojaki sposób — albo przez podniesienie poziomu cen albo przez obniżenie wartości pieniądza. O podwyższeniu wartości cen — zdaje się — ani marzyć dziś nie można. Pozostaje więc jedynie ta druga możliwość, a mianowicie potaniecie pieniądza. Nie mamy przytem w myśl jego dawań — zwłaszcza nie jest ona pożądana w takim kraju, jak nasz, który jeszcze się nie wyliżał z tam jednej. Ale cel potaniecia pieniądza można osiągnąć i na innej drodze, a mianowicie za pomocą niskich procentów. Dlatego np. dziś taka ilość przedsiębiorstw i warsztatów pracy ugrzęzła i stoi bez ruchu dalej. Bo będąc zadłużonymi, nie mogą ich właściciele poradzić wysokim procentem danych obrotów kredytowych. Z drugiej strony, czemu dziś ludzie nie inwestują pieniędzy w przedsiębiorstwa ni realności? Bo nie głupi kładą pieniądze tam, gdzie się nie kalkulują, kiedy, oddawczy je na procent, mają z niego takie korzyści, że z kilka załadowie tysięcy gotówki, przy obecnej niskiej koniunkturze zyskowej, żyć mogą wygodnie ze samych odsetek. A ci wszyscy znów, którzy w epafach biorą takie pożyczki, zawierają się do reszty wobec absolutnie niemożliwości spłaty takim wysokim odsetkiem. Obniżmy procenty, ale nie odrębnie — a znacznie i dostarczymy poszczególnym jednostkom taniego, — a do tego jeszcze długoterminowego kredytu, a zobaczymy, jak od razu za zastawu i matwoty ruszy całe nasze życie gospodarcze. Poszczególnie przedsiębiorstwa i warszaty pracy od razu staną się opłaceniemi a przez to pożądanemi do nabywania. Ustanie wtedy do obrzydliwego paskarstwa pieniężne i peknie uprawiane bankierstwo lichwiarskie, a ludzie przczą wyciągnąć z kryjówek i przysłowiowych peńszek niepotrzebnie tam teszuryzowane pieniądze, aby coś za nie nabyć, coś sobie kupić — bo przecież to się już opłaca i rentuje, a ochwyciwanie grosza lub wypytanie go na proc. się już nie bardzo opłaca. Widzimy też już dziś w poszczególnych państwach należyte zrozumienie i docenianie tego środka zaradczego na oborny kryzys gospodarczy, jakim jest tani pieniądz. Ogromne wysiłki w tym kierunku czyni przedewszystkiem Ameryka, powiększając znacznie obieg pieniężny, a tem samem powodując potaniecie pieniądza, i już dochodzą stamtąd pocieszające wieści o powolnem ożywianiu się tamte życia gospodarczego. Ogromnej operacji z pieniądzem dokonają Anglii, najpierw przez zniesienie parytetu złota, a powtórze przez znaczne obniżenie procentu od swej wewnętrznej pożyczki wojennej. Takiej samej operacji dokonują obecnie Francja, obniżając procent od 20 miliardowej pożyczki wewnętrznej — przez co oczywiście osiągnie obniżenie procentów wogóle. Radykalnego potaniecia dokonali ostatnio i Niemcy, obniżając drogą wydanego

przez prezyd. Hindenburga dekretu zniesenie odsetki od kapitałów. A u nas? U nas pod tym względem, posal się Betel Przecież sanacja ma cały nawet innych trosk i kłopotów, które jej się wydadzą daleko ważniejszymi. Musi z gruntu zrekonstruować całe szkolnictwo, posmianić cały usztyt samorządowy, musi zreorganizować całe sądownictwo, zlamć całą opozycję, umocnić na wszystkich pozycjach swą władzę i swój wpływ, a sprawy gospodarcze to muszą u niej zawsze schodzić na szary koniec. Tu ona ma tylko jedną receptę, a mianowicie: „zacisnąć pas i przetrwać“. Oczywiście nie odnosi się to do jej głównej części, której jeszcze stas na wszystko, a jedynie do szerokiej mas. To też, choć już rozkłyniają się dziś po świecie fale taniego pieniądza, u nas jeszcze niezawadnie długo potawa pod tym względem przetrwać cmentarna cisza i martwota.

Jeszcze mówimy o sprawie potaniecia pieniądza jako głównego środka na złagodzenie kryzysu, to oczywiście nie świadmy go za nieważnie lekarskie na wszystkie nasze bolączki gospodarcze. U nas bowiem cała dziedzina gospodarcza jest tak pokłębiona, tak rozbita, że należy ją całą poddać gruntownej rewizji. U nas już nie pomoże samo potaniecie pieniądza, jeżeli się równocześnie nie zmeza hydry zwojowanych dziś cen handlowych i nie zreformuje niemieckich, jak na dzisiejsze stosunki, cen monopolowych oraz nie obaży radykalnie tak szarych dziś rozmaitych opłat i ciężarów publicznych.

Jednak jest to zadanie tak ogromne i wymagające takiego nakładu sił i tudu, a przedewszystkiem zgodnej i łnej współpracy całego społeczeństwa, że dokonania tego dzieła przez sanację i przy obecnym systemie żadną miarą my się nie spodziewamy.

O przywrócenie równowagi gospodarczej pomiędzy wsią a miastem.

Cztery tezy programowe.

Warszawa. W sferach kompetentnych omawiane są cztery tezy programowe, których urzeczywistnienie miałyby przywrócić równowagę gospodarce pomiędzy wsią a miastem oraz zapewnić opłacalność gospodarki rolnej. Tezy te są następujące:

1. Powinno nastąpić zamknięcie notyc od deła, tj. winno nastąpić obniżka cen artykułów przemysłowych. Rolnictwo płaci rocznie przeszło 200 milionów zł. na zakup artykułów przemysłowych. Zniżka cen artykułów przemysłowych do poziomu wskaźnika cen produktów rolnych, a więc o 30 proc., oszczędziłaby rolnictwu około 40 milionów zł. rocznie.

2. Przez obniżenie oprocentowania pożyczek od 3 do 4 punktów rolnictwo uzyskałoby około dziesięć milionów zł.

3. Przez przystosowanie taryf kolejowych do wskaźnika cen produktów rolnych rolnictwo zyskałoby około dziesięć milionów złotych na podniesieniu cen, płaconych producentom rolnym.

4. Obniżenie opłat miejskich i samorządowych, na co rolnictwo płaci około 100 milionów zł. rocznie, o 50 proc. zmniejszyłoby wydatki o 50 milj. zł. rocznie.

Przez te zarządzenia sfery decydujące mają nadzieję przywrócić równowagę gospodarce w rolnictwie, a w konsekwencji i w całej gospodarce społecznej w Polsce.

Brak łapówki czy nie? — Bo, dlaczego skargę cofnięto?

Warszawa. Przed dwoma miesiącami wiceminister skarbu, p. Starzyński, wytoczył p. dyrektorowi „Głosu Prawdy“, p. Stefanowi Olpińskiemu, proces o oszczerstwo. P. Olpiński zgłosił się do NIK i zakomunikował, że posiada pewne dokumenty, z których wynika, że wiceminister Starzyński pobiera 20,000 zł miesięcznie od syndykata drożdżowego za popieranie jego interesów. Jednocześnie p. Olpiński stwierdził, że wiceminister Starzyński z otrzymanych z syndykata pieniędzy odłożył sobie w jednym z banków zagranicznych sumę 1 milij. zł.

Obecnie do sądu grodzkiego, który rozpatruje sprawę, wpłyło pismo obrońcy p. Olpińskiego, w którym stwierdza on, że zrobił doniesienie do liby i presji o zbadanie całej sprawy, a więc tem samem nie tylko nie dopuścił się oszczerstwa, ale wprost przeciwnie, spełnił swój obowiązek obywatelski.

Ponieważ wiele przemawiało za tem, że prośba obrońcy Olpińskiego zostanie uwzględniona przez sąd, adwokat, popierający skargę wiceministra Starzyńskiego, wycofał ją z sądu. W ten sposób cała sprawa, zapowiadająca się niezwykle ciekawie, została umorzona.

Czy zdołamy wyciągnąć gospodarke państwową z bagna etatyzmu i karteli?

Pod powyższym nagłówkiem rozwodzi się „Goniec Nadwiślański“ i przychodzi do następującej konkluzji: „Wobec tego inicjatywa wydobycia wozu państwowego z bagna musi przejść do społeczeństwa, które na podstawie ciężko nabytego doświadczenia stawia następujące żądania:

1. Obniżenie stopy procentowej do 4 procent od pożyczek wekslowych. (Dekret Prezydenta uznaje procent do wysokości 15 proc.)

2. Redukcja narastających długów przez policzenie na karb spłaty kapitału wypłaconych już lichwiarskich procentów.

3. Zniesienie cen produktów przemysłowych przez odcięcie obrotowych pensyj dyktatorskich i nadmiernych zysków karteli.

4. Rozszerzenie wewnętrznego rynku zbytu przez podniesienie dobruć najliczniejszej sfery społeczeństwa, to jest wleślan.

5. Przeprowadzić za wzorem Rumunii rewizję majątku osobistego w kraju i zagranicą wszystkich dygnitarzy i funkcjonariuszy państwowych i kartelowych, którzy się dorobili majątku w czasie swego urzędowania.

Przeprowadzenie tych postulatów, które drżają prawie szmerownie stawiają polskie drobne warzaty pracy przemysłowej i rolniczej, to konieczny warunek uzdrowienia gospodarke społecznej.

Gdzie indziej wszędzie pieniądz taniej, tylko nie w Polsce.

„Wiener Allg. Ztg.“ wywodzi, że międzyśredowe rynki pieniężne stają obecnie pod znakiem poważnego potaniecia pieniądza: „Najważniejszym wypadkiem w dziedzinie jest uchwalenie przeważającą większością konwencji francuskiej pożyczki państwowej. Konwersja ta jest tylko nowym dowodem ególnego potaniecia stawek pieniężnych.

Jakkolwiek oczekiwano w Londynie obniżenia dyskonta Banku Angielskiego nie nastąpiło w ostatnim tygodniu, stopy procentowe na rynku walnym osiągnęły ponownie minimum. Dyskonta prywatne spada, a kredyty krótkoterminowe stają ofiarnie do dyspozycji. Najdramatyczniej objawia się płynność pieniądza w Szwajcarii, gdzie banki liczą za władki kosztu, zamiast płacić procenta.

Procenty posiadają obecnie tylko nominalne znaczenie. W tych warunkach jest pewne — wywodzi organ wiadości, — że wyłączenie nowej pożyczki subsydjacyj, jakoteż innych zagranicznych pożyczek osiągnie pełny sukces.

Z tego wynika, że przez całą Europę przasła fala zniżek stopy dyskontowej; emincja ona tylko Polskę. Stępa dyskontowa w Polsce jest zawsze jeszcze „sztywne“. Słowem, pieniądz taniej wszędzie, tylko nie w Polsce.

Ceny węgla nie będą, zdaje się, podwyższone, ale też nie będą obniżone.

Warszawa, 21. 9. Wczoraj pod przewodnictwem ministra przem. i handlu odbyła się konferencja, w której wzięli udział minister skarbu, woj. Graczyński i przedstawiciele przemysłu węglowego. W dłuższych obradach konferencja stwierdziła niezbicie, że nie istnieją żadne przyczyny, mogące zasadać podwyżkę węgla opałowego. Znaczy to, że nie będzie może podwyżki cen węgla, ale nie będzie też żadnej zniżki!

Obniżki podatku obrotowego nie będzie.

Warszawa. Jak podają z miarodajnego źródła, wiadomość, podana przez niektóre pisma, jakoby ministerstwo skarbu zamierzało obniżyć wymiar podatku ryczałtowego od obrotu, nie odpowiada prawdzie. Żadna zmiany pod tym względem nie są przewidziane.

Pożyczki holenderskie dla miast polskich.

W Warszawie bawią przedstawiciele banków holenderskich z propozycjami pożyczkowymi dla miast polskich i z planami finansowania szeregów inwestycji w Polsce.

Pierwsze oferty pożyczkowe w Polsce zostały skierowane do miast Gdyni i Rzeszowa. Inne miasta otrzymały propozycje udzielenia pożyczek na budowę dróg, wodociągów i kanalizacji.

Wysokość proponowanych pożyczek sięga 5 milionów guldów holenderskich czyli około 20 milionów złotych.

Pożyczki mają być wypłacone po kursie 100 za 100, przy czym 2 i pół miliona guldów ma być oprocentowanych na 6 i pół procent, a drugie 2 i pół mil. guldów na 7 procent.

Okres amortyzacji proponowany jest na 10 lat. Na 70 procent tych pożyczek miasta mają wystawić zobowiązania w złotych polskich, a na 30 procent w guldach holenderskich. Pożyczki mają być gwarantowane przez państwo.

Ta rozmiata ofertowana nam pożyczka zagraniczna ma już swoją historję. Zaczęliśmy się na nią, że ich nie otrzymujemy — jak ostatnio znów z tak zwaną pożyczką kolejową w Anglii. Ostatnio nie może i być naprawdę tak, że pewna grupa finansistów holenderskich wobec potaniaenia znanego procentów w innych krajach i u siebie, chce skorzystać z obecności niekwaśców swój pieniądź u nas. Nam oczywiście potrzebne są pożyczki, ale naturalnie tylko pod korzystnymi warunkami. A przy obecnej niskiej koniunkturze gosp. nawet 6 i pół i 7 proc. jest wygórowany.

I z tego również nic.

Londyn. Pod tytułem „Pogłoski o pożyczce polskiej” — nataja „Times” wiadomość o mających się toczyć w Londynie rokowania pożyczkowe Polski o kwotę 3 i pół miliona funtów szterlingów.

„Times” stwierdza, że pogłoski te są zupełnie pozbawione podstawy i przypomina, że obecnie w Anglii obowiązują wydany przez angielskie ministerstwo skarbu zakaz nie tylko emitowania, ale nawet konwertowania dawnych pożyczek zagranicznych. Rynek londyński jest łączony w obecnej chwili zestrzeżony dla operacji finansowych skarbu brytyjskiego i domojców. Jadaem słowem, z angielskiej pożyczki kolejowej też nic nie będzie.

Z jednej posady na inną?

Pan Minister Kühn komisarzem rządowym w Magistracie m. Warszawy?

Warszawa. W Warszawie rozszły się pogłoski, że w związku z sytuacją gospodarczą miasta Warszawy zostanie wyznaczony komisarz rządowy. — Według pogłosek tych wymieniany jest b. minister komunikacji Kühn jako komisarz miasta Warszawy.

Przesunięcia na placówkach dyplomatycznych.

Warszawa. Według informacji prasy ze źródeł półrządowych poseł polski w Moskwie, Patek, mianowany będzie ambasadorem w Stanach Zjednocz. Obecny ambasador w Waszyngtonie, bawijąc obecnie w Polsce, uda się jeszcze na krótko do Ameryki, po czym obejmie jedno z odpowiedzialnych stanowisk. Posłem polskim w Moskwie ma być mianowany obecny poseł w Austrii, p. Łukasiewicz. Na stanowisko posła polskiego w Wiedniu ma być mianowany obecny szef gabinetu ministra spraw zagran., Szumlatowski.

Strajk w Zagłębiu naftowym zlikwidowany.

1 rów, 20. 9. Dziś po uzgodzeniu w ciągu noży wszystkich punktów nastąpiło między przedstawicielami przemysłu naftowego, a delegatami robotników podpisanie nowej umowy zbiorowej. Nowa umowa obowiązywać będzie obie strony na 12 miesięcy. Praca w zagłębiu naftowym będzie podjęta jutro.

WROGI PAŃSTWA.

124

(Ciąg dalszy).

Badawczy rozum Aleksandra miał niejedno do zarzucenia wywodom papieża, mimo to przyznać musiał, że chrześcijaństwo wniosło pojmując miłość ku Bogu. Równocześnie nasuwały się mu różne wątpliwości.

— Jeśli Bóg chrześcijan jest ojcem, pełnym miłości i wszechmocnym panem, jak pogodzić trzydziestolatek cierpienia chrześcijan z ojcowską miłością Boga?

— Bóg daje swoim wyznawcom sposobność do okazania wierności, posłuszeństwa, miłości wśród cierpienia, by mogli zasłużyć na wieśni nagrody — odczekał papież.

— Przyznać muszę, biskupie, że w największym cięciu umiesz dopatrzeć stron jasných. Ale, zdaje mi się, gdyby Chrystus był Bogiem, nie dopuściłby, aby męczeństwo tak wielce było bolesnem. Coś za przyjazny chrześcijaństwa zmieniłby zupełnie stan rzeczy.

Co piszą nauczyciele-Pomorzanie, przeniesieni na kresy wschodnie?

Jak wiadomo, w ostatnim czasie przeniesionych zostało na kresy wschodnie około 150 nauczycieli Pomorzan. Motywy przeniesienia naogół są znane, chociaż oficjalnie sadem z przeniesionych nauczycieli nie dowiedział się, w imię jakiego „dobra służby” kazano mu opuścić częste rodzinę i przenieść się w nieznaną krajną, mało cywilizowaną i pozbawioną najprymitywniejszych choćby warunków bytu dla kulturalnego człowieka.

Obawiam niektórzy z przeniesionych na kresy wschodnie nauczycieli-Pomorzan nadsyłają listy, opisujące warunki, w jakich „dobro służby” nakazało im żyć.

Jeden z tych redaków, człowiek b. kulturalny i zasłużony, jak pisze „Słowo Pomorskie”, prosi np. aby mi nadsyłać „Słowo Pomorskie”, nie codziennie, lecz raz na tydzień, wszystkie numery razem, bo listonosz tylko raz na tydzień do wioski tej przychodzi, do której jest 40 km., komunikacji innej prócz pieszej niema.

Inny pisze tak: „Obawiam się, że zdzierają tu; zaciągają jednak żeby i usiłuję dostosować się do takich warunków. Prymitywne formy tutajszego bytowania możeby ostatnie znaleźć, wątpię jednak, czy praca moja i wysiłek przyniesie większy pożytek, bo trudno zmienić się człowiekowi naraz i pracować w otoczeniu, które tępa i nędzne, nie objawia zainteresowania do wyższego szczebla cywilizacji i kultury. Jestem tu sam jedym, czuję się jak misjonarz wśród puszcz, chciałbym być mimo wszystko pionierem cywilizacji, obawiam się jednak, że spotkam się z trudnościami ze strony, od której najmniej należałoby się tego spodziewać. Uwierdzam się coraz bardziej w przekonaniu, że tym, którzy ma tu posłać, nie chodziło o moje pionierskie ani też o moją społeczność, jaką chcą spalić, ale — co szczególnie boli — o to, aby wyrwać mnie z otoczenia, w którym — śmiało twierdzić — skutecznie pracowałam według zasad, jakie nam wszystkim Pomorzaniem przyswajają — zasad narodowych i katolickich”.

Powyzsze trywki dostatecznie ilustrują „rozkosz”. Jakich używają przeniesieni „dla dobra służby” na kresy Rodney-Pomorzanajcie.

Dalsze rugi w szkolnictwie na Pomorzu.

Przeniesiona została członkini Rady Związkowej S. M. P., p. Narlochówna, zasłużona działaczka społeczna.

Kościerzyna. Nauczycielka, p. Rozalja Narlochówna, otrzymała 13. 9. dekret Ministerstwa, przenoszący ją z Kościerzyny do województwa krakowskiego, Radomyśl Wielki, powiat Mielec. P. Narlochówna pracuje przez 12 lat szkolnictwie i znana jest z gorliwej pracy w umiłowanym zawodzie nauczycielskim. Zyskała sobie wszędzie, gdzie pracowała, miłość i szacunek dzieci i zaufanie społeczeństwa. Z szczególnym umiłowaniem oddawała się pracy nad młodzieżą pozaszkolną, w organizacjach młodzieży katolickiej, bądź to w Sodaliji Marijskiej i w S. M. P. Przez 8 lat pracuje w Radzie Związkowej Słowarzyszeń jako sekretarka i była gorliwą współpracowniczką w Dziele Świętego Dzieciństwa wśród młodzieży szkolnej. W ostatnim roku zorganizowała wśród młodzieży szkolnej Polski Czerwony Krzyż, oddając i tam serce i siły swe celem asilachowania młodzieży. — Wyrwana ją jednak nagle z pośród nicoznego otoczenia, w którym przez niespełna 2 lata pracowała, bo przez 10 lat pracowała w Wiesz, skąd ją również w wrzeźgu 3 dni przeniesiono. — Powodem przeniesienia p. Narlochówny jest praca w dachu szersze katolickim i narodowym, współpraca z duchowieństwem i organizacjami katolickimi. Kto jednak zna naucz. p. Narlochówną, ten jest przekonany, że żadne przesunięcia i przesładowania jej nie zlamają ani osłabia jej ducha katolickiego i narodowego, że w pracy dla Kościoła i Polski nie ustanie.

Z przeniesienia dotychczasowych widać, że sanacja chce ogłodzić Pomorze z najgodniejszych działaczy i pracowników organizacji Akcji Katolickiej. Sądzi natwaj ten zespół o ducha rezygnacji, że orzeł to nawrócił Pomorze na wiarę sanacyjną. Tyle zawodów doznał sanatorzy, doznają i tego jeszcze na Pomorzu.

— Królestwo Boga na ziemi nie istnieje z łaski mocarzy ziemskich, — nadsyłał odpowiedź. — Lękam się tego, że łaska księstwa zaszkodzi w przyszłości Kościołowi więcej, niż ich gwałt.

Ostatnie słowa wypowiedział Malchjadas, proroczym iście duchem przejęty. Po krótkim milczeniu mówił znova: — Jakież szczęście byłoby dla Kościoła i ludkości, gdyby Maksacjusz został nagle chrześcijaninem? Tysiące postyliby natychmiast za przykładem cesarza, ale nie dla przekonania o prawdziwości religii chrześcijańskiej, lecz jedynie ze względu na cesarza, by łaskę jego zyskać i doznać korzyści. I co po nich w Kościele Bóg? Tym sposobem Kościół, którego wielkość nie zależy od blasku ziemskiego ani liczby członków, lecz od siły wiary i moralności, przestałby być wiarą ludkości, naznaczonym przez Boga.

Obawy świętego Malchjadasa ziściły się istotnie w extendencji lat póź niej. Cesarz Konstantynus był chrześcijaninem, ale sprzyjał cesarskiej nauce Arjanów, Namiową, darami i gwałtem przegwał rozszerzyć błędą wiarę, a nie wyznaczył się wyobraźni pogańskich o nieograniczonej władzy cesarza, rządził despotycznie w dziedzinie religij.

— Brytanik uważał słuchał wywodów papieża. Nie-

Nie na podstawie przepisów ustawy prasowej,

a na podstawie przepisów nowego kodeksu karnego nastąpiło zatwierdzenie konfiskat naszych pism.

III. KO. 339/32.

Postanowienie.

Sąd Grodzki w Nowemściele w dniu 21 września 1932 r. w sprawie karnej przeciw Franciszkowi Łupickiemu, odpowiedzialnemu redaktorowi czasopism „Dzwona”, „Głos Mazurski” i „Głos Lidzbarski”, wydawanych w Nowemściele, o występku z art. 127, 154, 255 k.k. z 11 lipca 1932 r.

postanawia: zatwierdzić nałożony przez Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego w Nowemściele areszt na Nr. 110 wyżej wymienionych czasopism z dnia 17 września 1932 r.

Uzasadnienie.

Zatwierdzenie aresztu na podstawie przepisów ustawy prasowej z dnia 7-go maja 1874 r., a w szczególności §§ 23, 24 tej ustawy, zdaniem Sądu, nie może nastąpić, albowiem nie ma żadnych danych za tem, iż w czasie nałożenia tymczasowego aresztu istniało nagłe niebezpieczeństwo, że w razie odwołania nałożenia aresztu treści art. inkriminowanego („Dzwa Rocznic Brzeźcia”) mogła spowodować bezpośrednio zrodzić względnie występki, przewidziane w §§ 111 i 130 k.k. z roku 1871 r. Tylko w takim wypadku Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego był uprawniony do nałożenia tymczasowego aresztu stosownie do § 23 ustawy prasowej. Mimo to należało orzec konfiskatę Nr. 110 owych czasopism i temsamem zatwierdzić tymczasowy areszt na podstawie ogólnych przepisów kodeksu karnego i kodeksu o postępowaniu karnem. Artykułem „Dzwa Rocznic Brzeźcia” bowiem niewątpliwie oskarżony Łupicki popełnił czyn karalny z art. 127, 154, 255 k.k. z 11 lipca 1932 r. Wedle art. 50 k.k. z 11. VII. 32 r. i art. 153 kpk. zatem konfiskata wymienionych czasopism jest dopuszczalna i do walosku Pana Prokuratora w Brodycy o orzeczenie konfiskaty należało się przychylić, jako pod wzgl. prawnym uzasadnionego.

(-) Gutmann
za zgodność:
(-) Kurzejewski,
j. sekretarz sądowy.

Czy zarezerwowane tuste synekury?

Warszawa. Z dnem 1-go października przechodzi na rejenturę warszawski pisarz hipoteki ziemskiej, p. Autecki. Jak powszechnie wiadomo, stanowiska pisarzy hipotecznych, których jest w Polsce zaledwie kilka, są bądź że najlepszymi w Polsce urzędowymi synekurami. P. Autecki jednak wniósł przed kilku laty, kiedy jeszcze rejentem powodziło się lepiej niż pisarzem hipotecznym, prośbę o przyznanie mu rejentury i obecnie z tej prośby skorzystał.

Od 1-go października tuste miejsce jest wolne. Według krążących pogłosek ma je objąć obecny minister sprawiedliwości, p. Michałowski.

Ponieważ jednak p. Michałowski narazie przez jakiś czas piastować będzie jeszcze tę rolę, sprawiedliwości, więc, jak sobie opowiadają, prowizorycznie „z dozwolenia” zamianowano pełniącym obowiązki sędziego hipotecznego, p. Stefana Siatkowskiego, dotychczasowego sędziego okręgowego w Sosnowcu.

Tęgo wypuszczone za kaucją.

Katowice, 21. 9. Na ponoway wniosek obrotowy wypuszczone odpowiedzialnego redaktora „Kattowitzer Zeitung”, p. Schiays, z więzienia za kaucją 8 000 zł.

Kreuger nabral skarb szwedzki.

Sztokholm. Skatkiem achylusa się koncert Kreugera od obowiązujących opłat stanowiących skarb szwedzki poniósł stratę, wynoszącą 360 000 koron.

BRACIE RODAKU, chcesz nam w tem dopomóc?

O co toczy się w kraju walka? O zasady, o poglądy, o idea. My walczymy o taką Polskę, w której byłoby w najwyższym poszanowaniu prawo, sprawiedliwość i wolność obywatelska, w którejby życie prywatne, społeczne, polityczne gruntowało się na niewzruszonych zasadach etyki i moralności chrześcijańskiej, w którejby wśród polski, a nie żadna inna był gospodarzem, a religia katolicka dominująca. Ciesz się nam w tem dopomóż, natychmiast zapisz sobie naszą gazetę na miesiąc październik lub cały nowy kwartał.

jedno zdanie w podziw go wprawiło i uznał, że mi-laczkiem jest wobec wzniesłego stanowiska, jakie zajmował najwyższy pastor chrześcijan.

— Dziękuję za naukę, ezgodny biskupie! — odezwał się, powstając. — A skolwiek nie stało się wedle życzeń moich, to jednak poruszyłeś wiele rzeczy, które godne są głębokiego zastanowienia.

— Zajął mocno, że nie mogłem życzeń twych spalić, — odczekał Malchjadas. — Oby cię Bóg przy-wieść raczył do uznania prawdy, byś mógł razem z Albina przebiegać ścieżkę cnoty, do żywota wiek-listego wiedząc.

O iprowadziwszy potem gościa aż do vestibulumy pożegnał go najserdeczniej.

Marek podaje warunki do zgody.

Jako ostroty a przebiegły dyplomata nie zniechał Marek pilnie śledzić kroków posła cesarza Konstantyna. Natychmiast też dowiedział się, że Brytanik był u papieża. Postanowił więc odstraszyć papieża groźbami od miłoszania się do polityki. Cuszę unikając rozgłosu, karał więc zaprosić Malchjadasa do swego pałacu, dokąd papież udał się natychmiast z jednym tylko diakonem. (C. d. n.)

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 23 września 1932 r.
Kalendarzyk, 23 września, Piątek, Teki p. m.
24 września, Sobota, N. M. P. od wyk. n. p. w. o.
Wschód słońca g. 5 — 23 m. Zachód słońca g. 17 — 34 m.
Wschód księżycy g. 22 — 59 m. Zachód księżycy g. 15 — 52 m.

Z miasta i powiatu.

Zwołanie Sejmiku Powiatowego.

Nowe miasto. Sejmik Powiatowy zwołany zostanie na sobotę 1-go października 1931 r. godzina 10-ta.

Komunikat sportowy.

Nowe miasto. W niedzielę, dnia 25 września r. b., o godz. 14, na boisku miejskim odbędzie się rewanżowy mecz piłki nożnej pomiędzy drużynami: L.K.S. — Lubawa, a „Sokołem” Nowe miasto. Ze względu na dobrą formę obu drużyn, zwłaszcza Lubawskiego Klubu Sportowego, należy się spodziewać pięknej gry i niespodzianek.

A więc w niedzielę, 25 bm. wszyscy na boisko miejskie!!!

Uroczyste zakończenie „Tygodnia Strażackiego” w Nowemście.

Nowe miasto. Ostatnia niedziela upłynęła w naszym mieście pod znakiem uroczystego zakończenia „Tygodnia Straży Pożarnej”. W sobotę wieczorem przeciągali alicami miasta capstrzyk strażaków z Torunia, na czele motocykliści i cały tabor ratowniczy. Najaztuz o godz. 6 odbyła się p. b. a o godz. 10 oddziały Straży, należące do t. parafji, wzięły udział w nabożeństwie w kościele parafjalnym. Podczas Mszy św. wykonał kilka pieśni religijnych Chór kościelny. Po południu o godz. 4 rozwinął się z placu ćwiczeń przez alicę miasta pochód z orkiestrą na czele do parku miejskiego, gdzie odbył się koncert i różne niespodzianki. Wieczorem zaś odbyła się na sali restauracyjnej w parku miejskim skromna zabawa taneczna.

Wszystkim tym pokazom, jako i wszelkim imprezom, urządzanym przez t. Straż Pożarną, przypatrywała się z wielkim zainteresowaniem liczna publiczność. Pokazy te i ćwiczenia wraz z atakiem gazowym wypadły sprawnie, będąc dowodem, że członkowie naszej O. hotełkiej Straży Pożarnej wraz z Zarządem gorliwie spełniają swoje zadanie dla wzrostu i idei obrony życia i mienia obywateli w myśl hasła: „Bogu na chwałę, a bliźniemu na pomoc”.

Wielkie zebranie Narod. Organizacji Kobiet.

Lubawa. W niedzielę 25 bm. o godz. 4 po południu odbędzie się na sali p. Kowalskiego (Hutek pod Orłem) wielkie zebranie Narodowej Organizacji Kobiet. Na zebranie przybędzie p. mec. Doefflerowa z Torunia, która wygłosi referat pt. „Sakramentalny związek małżeński podstawa ładu państwa”. Już sama wzruszająca o przybyciu świetnej mówczyni i działaczki narodowej wywołała wśród społeczeństwa żywe zainteresowanie i niecierpliwe oczekiwanie. P. mec. Doefflerowa dwukrotnie już gościła w naszym mieście, zyskując sobie swymi treściwymi i głęboko ujętymi referatami sympatię i uznanie. Obecny referat, bardzo aktualny choćby ze względu na ataki wolaomysłicieli na świętość związku małżeńskiego, wywrze zapewne wśród słuchaczy wielkie wrażenie. Zebranie odbędzie się w niedzielę, kiedy każdy ma wolny czas. Na zebranie mogą przybyć wszyscy sympatycy racji narodowej i z okolicy. Naradza Organizacji Kobiet postarała się o pozwolenie na publiczne zebranie, więc bez obawy może każdy zwoleznik racji narodowej wysłuchać tego bardzo interesującego referatu.

Z ruchu O. W. P.

Lubawa. W środę dnia 21 bm. odbyło się w świetlicy zebranie O. W. P. Zebranie zajął kierownik placówki hasłem „Młodzi czuwajcie”, poczem wręczał zebranych do powstania z miejsc i przez jednoczesną ciszę nekroczno tragicznie zmarłych lotników, śp. Żwirka i Wigurę. Z kolei przywitał kolegów, przybyłych z służby wojskowej, wyrażając nadzieję, iż także nadal będą wiernymi idej O. W. P. Następnie zabrał głos kol. Fr. Tykarski, ref. org., który zdał sprawozdanie ze zjazdu rejonu w Toruniu, wspomniawszy o niebezpieczeństwie żydowskim oraz apelując do zebranych, by powracających z wojska werbowali dla O. W. P. W dyskusji zabrał głos Kier. pow., uzupełniając spostrzeżenia ze zjazdu rej., dając kier. placówki wiadomości zebranych o odbyć się mającym w piątek żałobnym nabożeństwie za tragicznie zmarłych lotników. Wręczał też obecnym do przybycia na zebranie Nar. Org. Kobiet, gdzie Młodzi na sali będą utrzymywać porządek. Hymnem Młodych zakończono zebranie. Placówka ta, po przybyciu dawn. czł. z wojska liczy zgórą 100 członków i jest jedną z najliczniejszych, nie tylko w powiecie. Zebrania odbywać się będą obecnie o godz. 8 wiecz. Z dniem 1 października (od godz. 7—9 wiecz.) zostanie otwarta świetlica, z wyłożeniem czasopismami. W czasie zimowych miesięcy Młodzi będą mogli w niej pożytecznie spędzić wieczory.

Sprzeniewierzył się sprawie narodowej.

Lubawa. Smatna i nader bolesna rozszła się po mieście wiadomość. Ołóż powoznik Karczewski sprzedał swój dom z ogrodem na „Przygródka” niejakiej Stiflowej, Niemce, byłej właścicielce domu przy ul. Zamkowej, który przeszedł przed kilka laty w ręce polskie. Jest powszechnie wiadome, iż nowonabywcy gotówkę swą przejadła, więc pytanie, skąd wzięła na kupo innego. Czy nie dostała ta ręka wraga? P. K. sprzeniewierzeniem się sprawie narodowej zaspisuje na publiczne napiętnowanie. Nawiasem podajemy, że brat jego stawia wniosek do Rady Miejskiej o sprzedaż mu parceli pod budowę domu. Postawił on jeden dom, ale go nie zatrzymał dla siebie, a sprzedał, wprawdzie Polakowi, lecz Rada Miejska nie miała do niego zaufania i jego wniosek odrzuciła.

Z Pomorza

Zmiany w Sądownictwie.

Lidzbark. Z dnem 1 bm. opuścił nasze miasto naczelnik sądu, p. sędzia Szaliński, przeniesiony do Torunia na stanowisko sędziego S. O., a miejsce jego objęła p. sędzia Heymowski z Wąbrzeźna.

Naznaczyć wypadła, iż p. sędzia Szaliński trwał w stanowisku naczelnika sądu około 8 lat i zaskarbił sobie duże poważanie i szacunek. Pracował b. gorliwie na niwie społecznej. Był prezesem Z. O. K. Z., prezesem LOPP., prezesem Akcji pomocy bezrobotnym i wiele innych pożytecznych organizacji. Dla tego też społeczeństwo tu, z żalem żegna p. sęd. Szalińskiego i życzy mu dużo szczęścia i pomyślności na nowej placówce.

Zyd wyprowadził się.

Działdowo. Od kilku lat prowadził w naszym mieście pedobna bogaty żyd Sokolowar sprzedaż towarów bławatnych, który na terenie Polski podobno posiada jeszcze kilka filij. Wskutek nieplacenia mu należności przez dłużników zdyskontowanych weksli nie mógł wykupić, wobec czego komarnik sądowy w ub. sobotę przy pomocy wł. domu wyprowadził mu skład i mieszkanie kompletne tak, że Sokolowar wyprowadził się do Miawy. Te, co spotkało S., może w krótkim czasie spotkać innych, gdyż niema widoków poprawy stanu gospodarczego.

Nowe miasto.

Narodowa Organizacja Kobiet.

W niedzielę, dnia 25-go września r. b. o godz. 12-tej w południe odbędzie się w zwykłym lokalu (Hotel Polski)

zebranie miesięczne,

na które przybędzie z referatami pani meconasowa Doefflerowa z Torunia.

O jaknajliczniejszy udział prosi

Zarząd.

Żywa pożary wywołał piorun.

Działdowo. W niedzielę 18. bm. przesła na Działdowem i okolice wielka burza, połączona z piorunami. Około godziny 8 wiecz. piorun uderzył w stodołę gosp. Poeta w Ratkowicach, która spłonęła z tegoczesnym żalwem i narzędziami rolniczymi, spalili się również przyległy do stodoły chlew i stajala wraz z 3 dojczymi krowami, 4-ma jałowicami, 4-ma wieprzami, 4 końmi i 1 żrebkiem oraz pewna ilość drobin. W chwili wybuchu pożaru poszk. znajdował się na zabawie w Skarpiach, a pozostała w domu 25 letnia krewa, która, straciwszy głowę, nie brała się do ratunku inwentarza żywego. Przybyła na miejsce Straż Poż. z Pierławki wyratowała jeszcze z palącego się chlewa 7 sztuk bydła i msolę z prosiętami. Dla braku wody nie mogła przystąpić do gaszenia ognia. W kilka minut później drugi piorun uderzył w odległości o 1 km. od palącej się osady we wielką stodołę, krytą gontami, w majątku p. Beyera, we wsi Ratkowice, która również była napełniona żalwem, przeważnie jęczmieniem, saradłem i grochem. Odrocz tego z narzędzi rolniczych spaliła się tylko sieczkarka. W akcji ratunkowej przy obu pożarach brały udział straż. z Płośnicy, W. Tarzy, Skarłow, Barkatu, Pierławki, Działdowa i Wysekiej, lecz dla braku dostatecznej ilości wód działalnosc ich ograniczyła się do zlokalizowania pożarów. Obaj poszkodowani byli ubezpieczeni. Wreszcie zdmay grom uderzył w przydrożne drzewo w Pierławce, łamiąc takowe.

B. naczelnik Urzędu Skarbowego w Chełmży przed Sądem.

Chełmża. Głównie były swego czasu nadzycia w Urzędzie Skarbowym w Chełmży, na skutek których kilka osób zostało aresztowanych i osadzonych w areszcie.

W dniu 14 i 15 bm. odbyła się w tej sprawie rozprawa przed Sądem Orogowym na sesji wyjazdowej w Chełmży. Trybunałowi przewodniczył wiceprezes S. O. Lipski. Jako członkowie zasiadali sędzia S. O. Zubkowski i sędzia S. Gr. Langer, oskarżał podprokurator S. O. Wolecki.

Sąd po dwudniowej rozprawie zasądził naczelnika Urzędu Skarbowego — Walentego Więckowskiego, na jeden rok więzienia. Oskarżonego Modesta Kujawę, b. naczelnika i innych oskarżonych Sąd uwolnił.

Przeciwko wyrokowi prokurator założył apelację. Sprzeniewierzone kwoty wynoszą przeszło 5 tysięcy złotych. Na zwrot tej kwoty zasądzony został Więckowski.

Skutki trzymania pieniędzy w domu.

Czarzawo, pow. chojnicki. Rolnik Józef — Kujawski posiadał przeszło 6 tysięcy złotych w gotówce, które żona jego Dominika miała ukryte. Czynając o bandycim napadzie w Trzebaniu, gdzie wzdwie skradziono blisko 8 tys. złotych, które były ukryte w łóżku, Kujawskiego ogarnął lęk o pieniądze i postanowił ukryć je w bezpieczniejszym miejscu. Odkrywszy tedy pieniądze, zabrał je i ukrył w łuszczu miejsca, nie mówiąc o tej czynności żonie. Od czasu do czasu żona K. zaglądała pod podszkłę i kiedy naraz przed kilka dniami zajrzała, w śmierzelnym przerażeniu stwierdziła brak pieniędzy. Rozpaczył biednej kobiety nie miała granic. Była zdania, że to złodzieje zabrał jej cały majątek. Zgłosiła tedy kradzież pieniędzy na policji w Bzszach, która wszczęła dochodzenie i ustaliła, że mają jej pieniądze schował w obawie przed złodziejami.

Piorun zabił robotnika.

Starogard. Dnia 19 bm. wracała grupa robotników z majątku Freda do Starogardu. O godz. 5,30 zerwał się wichur i burza. Piorun uderzył w grupę robotników, zabił Piotra Bratana ze Starogardu. Nieszczęśliwy miał 43 lat, osterociał żonę i kilkoro dzieci.

Nieszczęśliwy wypadek.

Skarzew. Przy zwózce koniczny onegdaj spadł z wozu 67-letni Jan Kuchenny z Ryzowia tak nieszczęśliwie, że w godzinę po wypadku zmarł. Kuchenny pomagał swojemu zięciowi Piechawskiemu przy zwózce, a spadając z wozu, uderzył tak silnie o kamień, że czaszka mu pękła.

Zamknięcie przystanku.

Paek. Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji z dnia 3. 9. rb. zamknięty zostaje z dnem 2 października 1932 r. nieobsadzony przystanek osobowy Bór, położony w km. 33. 9. linii Paek-Hel.

Tragiczna śmierć pod pociągami.

Welherowo. W nocy z 18 na 19 bm. uderzył się pociągiem do Msięga Kacza mierzniczy Jan Jastrzębiec Zakrzewski w towarzyszywie kolegi Józefa Łaszera, obaj z Grudziądza. Wsiadłszy w Młym Kacku, udali się na miejsce pracy.

W pewnym momencie nadjechał pociąg pospieszny. Sp. Zakrzewski usnął się na bok — na drugi tor, lecz na nieszczęście nie zauważył drugiego pociągu towarowego, który w tym momencie nadbiegł z przeciwnej strony pa tym właśnie torze, na którym stanął nieszczęśliwy. Maszyna porwała Sp. Zakrzewskiego, miżdząc go.

Z dalszych stron Polski.

Smutny wypadek w kościele.

Trzemeszno. W niedzielę dnia 18 bm. zdarzył się w kościele farnym w Trzemesznie podczas nabożeństwa smutny wypadek. Mianowicie oberwał się kawałek gajmyn nad głowami przed głównym ołtarzem. Gajmys ten spadł na głowę kleryka Zielińskiego, który wtedy klęczał i modlił się. Kleryk Zieliński stracił przytomność i obalił się na ziemię. Natychmiast przeniesiono go na bok i obudzono go zimną wodą. Gajmys widocznie ogłuszył go, a ranny jest na ciele i twarzy od uderzenia o ławę. Po wyniesieniu kleryka Zielińskiego z kościoła przywołano lekarzy, którzy natychmiast zaopiekowali się rannym.

Klerykowi Zielińskiemu nie grozi niebezpieczeństwo. Z początku obawiano się, iż nastąpiło złamanie czaszki. Widocznie siła uderzenia zmniejszyła się, ponieważ gajmys, spadając, zwał się po drodze o górną część ławki.

„Panie posterunkowy, jestem rządowicem”.

Brzeźno Stare, pow. wągrowieckim. Ludowice Wielkopolski” padaje opis następujące ciekawego zdarzenia:

Jednemu z gospodarzy w Brzeźnach Starych w powiecie wągrowieckim skradziono z pola pszenicę. W asyście posterunkowego PP. z Lekna udał się on do jednego z sąsiadów, niejakiego Kelasińskiego, albowiem ślady wyraźnie prowadziły na jego pole. Na wezwanie posterunkowego do udania się z nim w pole pierwsza odpowiedź Kelasińskiego była: „Panie posterunkowy, ja jestem rządowicem”. Mimo kilkakrotnych wzywań posterunkowego ta sama zawsze padała odpowiedź. Dopiero groźba aresztowania zmusiła go do udania się na pole, gdzie wyrażnie stwierdzone zostało zlodziejstwo, — do czego zresztą później sam się przyznał, — przez dostawienie do swej pszenicy lanej, sąsiedzkiej, odmiennej gatunku.

Czy to nie zmiennicze?

Porucznikowa Żwirkowa w szpitalu zupełnie wyczerpana fizycznie i nerwowo.

Warszawa. Od soboty porucznikowa Żwirkowa przebywa w jednym ze szpitali warszawskich. Życiu jej nie zagraża wprawdzie żadne niebezpieczeństwo, jest jednak fizycznie i nerwowo zupełnie wyczerpana po arocystościach pogrzebowych, w czasie których brała udział w 38 czełkających żałobnych. Lekarze twierdzą, iż w ciągu 2 tygodni uda się wzmocnić jej nadwątłone zdrowie.

2-letni synek jej pozostaje obecnie pod opieką kapitanstwa Komarów.

Święto kolejarza polskiego.

Warszawa. W dnach 24 i 25 bm. odbędzie się w Warszawie święto kolejarza polskiego. W pierwszym dniu święta odbędą się ćwiczenia fachowe kolejarzy pod Mińskim Max., a wieczorem przedstawienie w Operze warszawskiej. Najaztuz nastąpi złożenie hołdu p. Prezydentowi i marsz. Piłsudskiemu. Po południu w parku Paderewskiego na stadionie sportowym odbędą się centralne zawody sportowe Kolejowego P. W.

Tajemnica tanich ubrań żydowskich.

Brzeźno, pod Łodzią. W Brzeźnach pod Łodzią wykryto wielką aferę, znakomicie ilustrującą, dlaczego walka handlowa z żydostwem jest taka trudna. Oto jeszcze 31 stycznia rb., jak podaje „Nowy Kurjer”, ze składów apretury, farbami, wykończalal Ernesta Keiserbrechta w Łodzi dokonano kradzieży kamerna i gabardyny, wartości przeszło 16,000 złotych. Siedziwo w tej sprawie w miejscu atknuło na mariwym punkcie. Obecnie na skutek aononimowego doniesienia przeprowadzone dochodzenie w szeregu przemysłowych zakładów w Brzeźnach, produkujących gotowe ubrania po śleszacie ulskich cenach, a mimo to z dobrego materiału. W wyniku aresztowane właścicieli wytwórni ubraniojących: Jaska Zilberstua, Herszla Samulewicz, Cejnicza Szmirgolda. Aresztowano również właściciela firmy przewozowej Icka Goldberga, dostarczającego samochodami ciężarowymi kradzione towary do Łodzi.

Samą szajkę ujęto w Łodzi. Są to: Szmal Weinberg, Silema Winter i Icek Walman. Okazało się przytem, że szajka owa również ma na sumieniu włamanie do firmy Samuela Abbe w Łodzi, gdzie skradzione jedyną na sumę 30,000 złotych. Jeden w drągłego sam żydzi. Z takimi dostawcami, kupcami i producentami rzeczywiście konkurencja jest bardzo trudna. Kupowanie zaś u takich handlarzy jest popieraniem zlodziejstwa.

Gorgonowa ma córkę.

Lwów. W nocy z poniedziałku na wtorek około godz. 2,30 powila przebywająca we lwowskich Brygidkach szazana jako morderczyni Rita Gorgonowa dziewczynka. Naczelnik więzienia p. Łączyński posłał po lekarza-ginekologa, który zjawił się w gmachu więzienia o godz. 2,30 w nocy. W chwili, gdy dozorca więzienia otworzył drzwi do separatu, by wpuścić lekarza, dziecko było już na świecie. Gorgonowa w pierwszej chwili, uradowana nrodzeniem zdrowego i ładnego dziewczątka, następnie posmatniała i poczęła płakać, narzekając, że jej dziecko przyszło na świat za kratami.

W myśl regulaminu więziennego noworodek może zostać przy matce przez cały rok i otrzymuje specjalne pożywienie, składające się z mleka i cukru, a w następnym dniu z gryzku. Po roku, gdy matka pozostaje w więzieniu, dzieckiem opiekuje się miejski zakład sierot, który albo dostarcza dla dziecka witku do więzienia albo zabiera je do zakładu. Wprawdzie przepisy nie pozwalają na pozostawienie dziecka ponad rok w więzieniu, jednakże częste są wypadki odstąpienia od tej zasady. I tak np. we Lwowie zaany jest wypadek, że w więzieniu przebywa 7-letnie dziecko, które ujęta została do szkoły.

Gorgonowa czule się dobrze, jest zupełnie zdrowa i będzie sama karmiła dziecko.

Ruch towarzysztw.

Nowe miasto. Roczne Walne Zebranie Rady Rodzicielskiej przy gimnazjum w Nowemście odbędzie się w niedzielę, dnia 25 września r. b. o godz. 11,45 przed poł. w sali gimnazj.

Porządek obrad:

1. Zgajenie.
2. Sprawozdanie zarządu.
3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
4. Sprawozdanie ogólnego stanu gimnazjum p. dyr. Labicza-Majewski.
5. Uchwalenie budżetu na rok 1932/33.
6. Wybór Zarządu i Komisji rewizyjnej.
7. Wolne wnoski.
8. Wolne głosy.

Na powyższe zebranie zapraszamy uprzejmie wszystkich członków i prosimy o liczny udział.

Za zarząd:
Maternicki prezes
Ks. Dembicki wiceprezes
Bakowski skarbnik.

Niemcy chcą zmilitaryzować całą młodzież.

Rejestracja związków, które zostaną podporządkowane specjalnemu kuratorjum.

Berlin, 21. 9. Według doniesień prasy, wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu naczelnego komisji związków młodzieży niemieckiej, na którym rozpoczęto rejestrację organizacji młodzieży. Łączy się to z militaryzacją związków młodzieży, podporządkowanych specjalnemu kuratorjum.

Z pierwszych zapisów do tej rejestracji wynika, że organizacja Stahlhelmu zgłosiła 100000 członków, skupionych w związkach młodzieży, republikkański Reichsbanner zgłosił 220000 członków, zakon miedonia-miecki 100000, Wehrwolf 22000.

W najbliższym czasie mają uadejć zgłoszenia organizacji młodzieży, zgrupowanych w niemieckim związku stonogratów i robotniczym związku cyklitów.

Głódówka członka OWP.

Redaktor E. Zajączek rozpoczął w więzieniu głódówkę.

Pod powyższym „Słowo Pomerania” donosi, że następuje:

Kraków. Dnia 20 bm. przebywający od 2 tygodni w szpitalu śledczym w Wadowicach redaktor, Edward Zajączek, znany działacz OWP. na Podkarpaciu — rozpoczął głódówkę na znak protestu przeciw nieludzkiemu uwięzieniu. P. Zajączek jest osadzony o to, że w swoich przemówieniach używał zwrotów „antypaństwowych”. Persecucja opiera się na zeznaniach 2 podejrzanych esbeków, podczas gdy wszyscy inni świadkowie zeznają dla oskarżenia bardzo przychylnie.

Zeznać należy, że redaktorowi Zajączkowi od r. 1926 wytoczono około 150 spraw sądowych, po których tylko 2 razy musiał oskarżony wnieść kaucję, w pozostałych zaś sprawach został uwolniony już w pierwszej instancji. Redaktor Zajączek był już kilkakrotnie więziony. Wiadę o ponownym jego aresztowaniu obiegła cała Podkale, budząc ogromne wściekłość wśród ludności.

Przypominamy, że w więzieniu w Staregardzie jest zamknięty redaktor „Pieśń” p. Wasław Ciesielski, a z nim razem p. Pieper i p. Sabesak. Wszyscy są członkami OWP.

Konferencja w Stresie nie wielkie dała wyniki.

Konferencja w Stresie została zamknięta.

W sprawach finansowych ustalono raport zaleca politykę deflacji, tzn. bezpośrednich przesunięć perszerególnych dłużników z właścicielami w sprawie spłaty długów.

O utworzeniu funduszu pożyczkowego dla państw rolniczych raport wysłała się do państw ególnikowo. Ustaleniem wytycznych planu utworzenia funduszu zajęła się ma Komitet Studiów Unii Europejskiej.

Oceniając wyniki konferencji w Stresie, stwierdzić należy, że rozstrzygnięcia ona o tyle, iż nie można spodziewać się szybkiego zrealizowania na szeroką skalę zakrojonej pomocy dla Europy środkowej i wschodniej. Konferencja nie zapowiada rychłej poprawy sytuacji gospodarczej tych krajów.

Niemniej konferencja dała pewne rezultaty w postaci wszechstronnego zbadania zagadnienia Europy środkowej i wschodniej. Poraz pierwszy państwa zachodnie zajęły się poważnie temą zagadnienia i zrozumiały konieczność podniesienia siły nabywczej ludności tych krajów, przyczem za najpilniejszą uznano zwłaszcza podniesienie cen zboża. Temu celowi służyć ma znany projekt konwencji o rewolucyjnej cenach zboża.

Duńczyk Rosting kandydatem na następcę hr. Graviny.

W Genewie wymienia się duńskiego członka sekretariatu Ligi Narodów, Rostinga, jako kandydata na następcę smięłego hr. Graviny w Gdsńku.

O ileby na najbliższej sesji Rady Ligi nie osiągnięto w tej sprawie porozumienia, to ma się wyznaczyć tymczasowego kandydata komisji L. N. w Gdsńku, którymby się mianowało Rostinga.

Pierwsza konferencja rozbrojeniowa bez udziału Niemiec.

Genewa, 22. 9. Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie publiczne przyjącej konferencji rozbrojeniowej w nieobecności delegata niemieckiego. Przewodniczący Henderson złożył za wzięcie oświadczenie, w którym polecił szalik na konieczność doprowadzenia przez konferencję do pomyślnego końca.

Na wniosek przewodniczącego sprawa wstrzymywania się Niemiec od udziału w pracach przyjącej nie została poddana pod dyskusję, ponieważ Hendersonowi zależy na pozostawieniu Niemcom zupełnej swobody w odpowiedzi, którą mają wystosować na jego list z dnia 18 września rb. Z kolei przyjącej przystąpiło do rozpatrywania technicznych punktów porządku dziennego.

Niesłychana prowokacja niemiecka. Zeppelin nad gmachem konferencji robrojen.

Genewa, 21. 9. W chwili, gdy konferencja rozbrojeniowa dyskutowała przez pierwszy w nieobecności delegata niemieckiego nad kwestią bombardowania powietrznego, zjawili się znany sterowiec niemiecki „Hr. Zeppelin”, który przeleciał nad gmachem konferencji rozbrojeniowej. Uważa się ten przelot demonstracyjną za prowokację.

Min. Zaleski w Genewie.

Genewa, 21. 9. Dnia wczoraj przybył do Genewy p. minister Zaleski.

Tego się pewno Niemcy najmniej spodziewali.

I Włochy przeciw niem. zachciankom zbrojeniowym.

London. Zdecydowane stanowisko, zajęte przez Wielką Brytanię w sprawie zbrojeń niemieckich, spróbowane w Paryżu i Waszyngtonie, wywarło także wpływ i w Rzymie. Ambasador włoski w Londynie Grandi odwiedził 21 bm. po południu ministra Simona i oświadczył mu z polecenia Mussoliniego, że Włochy solidaryzują się całkowicie ze stanowiskiem brytyjskim i gotowa są poprzeć wszelką inicjatywę Wielkiej Brytanii w Genewie, zmierzającą do skutecznego rozbrojenia na zasadach, wyliczonych w części 5-tej deklaracji brytyjskiej.

Polska postawi znów swą kandydaturę do Rady Ligi Narodów, tak oświadczył min. Zaleski.

Warszawa. Przedstawiciel szejacji „Iskra” miał meżność w dniu 20 bm. rozmawiać z ministrem Zaleskim przed jego odjazdem do Genewy i zapytał, czy Polska w związku z nadchodzącym XIII Zgromadzeniem Ligi Narodów nadal zgłasza kandydaturę swą do Rady Ligi Narodów, po upływie trzyletniego mandatu?

Minister Zaleski udzielił następującej odpowiedzi: — Sprawa ta nie oblega żadnej wątpliwości. Stawimy naszą kandydaturę i uważamy, że ponowne wejście Polski w skład Rady Ligi Narodów jest koniecznością, wypływającą zarówno z jej żywotnych interesów, jako też i z potrzeb struktury wewnętrznej Ligi Narodów jako takiej.

Przesłanie w Szwecji.

Sztokholm. Rząd podał się do dymisji!

Sztokholm. W związku z ustąpieniem rządu (rób odbył konferencję z przewodniczącymi izb, poszam o godz. 12,15 przyjął przywódcę stronnictwa socjalistycznego, byłego ministra obrony narodowej, Hansena. Następnie o godz. 14 tej do pałacu królewskiego wzwany został przywódca agraryjny, Olson.

Posucha dotknęła półn. Brazylię.

Rio de Janeiro. Klęska posuchy, która zawiadziła stany północnej Brazylii, zmuszając ludność do wzięcia na wybrzeżu, tzn. posługując za sobą nieobliczalną szkodę i ofiary w ludziach.

Akcyja rządu w kierunku misjonistki pomocy ciarom tej klęski jest utrudniona z powodu rewolucji.

KĄCIK RADJOWY.

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Sobota dn. 24. bm. 12.45 13.35 15.10 Płyty gr. 15.30 Wiadomości wojsk. i strzel. 15.40 Tr. ze Lwowa audycja dla dzieci „Fels-masykaat”, 16.05 Tr. ze Lwowa audycja dla chorych, 16.35 Koment. Centr. Błusa Hydr. dla Żegl. i Ryb. 16.40 „Przegląd wydawn. perj.” 17.00 Koncert ork. P. R. 18.00 „Nawet Bóg mierzyl, stwarzając świat”. 18.20 Muzyka taneczna. 19.35 Prasewy dzien. radj. 19.45 „Książka rolnicza”. 20.00 Koncert muzyki lekkiej. 22.05 Koncert Chopinowski. 22.40 Wiadomości sportowe. 22.50 Muzyka tan.

Niedziela, dn. 25. bm. 10.15 Tr. nabożeństwa z Poznania, 11.35 Odczyt Misjyny. 12.15 Persnek symbol. z Filh. Warsz. W pierwsze odczyt p. t. „O roli inspektorów pracy”. 14.00 „O wściekłości”. 14.15 Muzyka w wyk. Lewickiej Kapeli Ludowej. 14.35 „Co należy czytać z chwilą powrotu krów z psawiska?” (tr. z Krakowa). 14.55 D. c. muzyki. 15.05 „Co slychac, o czym wiedzic trzeba”. 15.25 D. c. muzyki. 15.40 Redjotygodnik dla młodzieży p. t. „Co się dzieje na świecie”. 15.53 Felj. dla młodzieży p. t. „Prawdziwa Olimpiada”. 16.05 Audycja zoin.-strzel. 16.45 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne”. 17.00 Recital fortep. Engela. 18.00 „Fotograf-amator po wakacjach”. 18.20 Muzyka tan. 19.35 „Skryżka Pocztowa Techn”. 20.00 Koncert popularny ork. P. R. W pierwsze kwadr. lit. „Kosk, córka Kwajna”, legenda chińska, 21.50 Wiadomości sport. z prowincji i Warszawy. 22.00 Muzyka tan. 22.45 Ostatnie wiadomości sport. z Warszawy. 22.50 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, dn. 26. bm. 12.45 13.35 15.10 15.40 Płyty gr. 16.35 Koment. Centr. Błusa Hydr. dla Żegl. i ryb. 16.40 Pogodnka w języku francuskim. 17.00 Koncert pop. Repr. ork. Pol. Państw. Warszawy. 18.00 „Srebrniolozni nioogowcy” (tr. z Wilna). 18.20 Muzyka tan. 19.35 Prasewy Dzien. Radj. 19.45 „Skryżka Pocztowa Radn. 20.00 Ludwik Lewicki w swoim reperituarze. 20.35 Felj. p. t. „Historja festiu ramunakiego”. 20.50 Koncert solistów. 21.50 Dodatek do Pr. Dzien. Radj. 22.00 Muzyka tan. 22.40 Wiadomości spor. 22.50 Muzyka tan.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowania oficjalne z dnia 21. 9.

Piacono w złotych za 100 kg.

Zyto (nowe)	15.45—15.75
Pszonca (nowa)	24.50—25.50
Owies	12.75—13.75
Jęczmień browarowy	19.50—20.50
Mąka żytnia	24.25—25.25
Mąka pszenna 65 proc.	39.00—42.00
Otręby żytnie	8.75—9.10
Otręby pszenne	9.00—10.00
Rzepak	34.00—35.00
Rzepak zimowy	34.00—36.00
Grech Victorja	20.00—24.00
Grech Folgera	28.00—30.00

Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Łupkiel w Nowemmieście, Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, strajku itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piama, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczoneb numerów lub odszkodowania.

L. dz. 4061/32

Ogłoszenie.

Powołując się na rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 23 sierpnia 1932 r. o pomocy bezrobotnym (Dz. U. R. P. nr. 74/32 poz. 664) podaje się do publicznej wiadomości, że począwszy od dnia 1 września rb. winni:

1. Wszyscy właściciele domów niszczać opłaty od kwitów za komorne na Fundusz Pomocy Bezrobotnym. Właściciele domów wzgl. ich zastępcy, którzy pobrali komorne z góry (z wrotów) winni przypadającą opłatę wnieść w Kasie Miejskiej najpóźniej do dnia 25. IX. rb.

2. Wszyscy właściciele lub dzierżawcy restauracji i publicznych lokali niszczać za przybywanie gości od 12 w nocy do 6 rana po 50 gr. od osoby.

Ponieżj pedaje się objaśnienie do powyższego rozporządzenia. Lubawa, dnia 20 września 1932 r.

MAGISTRAT

(—) PATER, burmistrz.

OBJAŚNIENIE:

Opłaty od kwitów za komorne niszczać właściciele nieruchomości w ciągu 15 dni po otrzymaniu komornego w Kasie Miejskiej w Lubawie. Równocześnie należy złożyć wykaz otrzymanych sm komornego, pobranego za dany miesiąc od każdego lokatora osobno wraz z obliczeniem opłat, przypadających do niszczenia.

Opłaty za komorne w stosunku miesięcznym wynoszą: 1. od komornego do 99 zł 99 gr. 0,25 zł 2. „ „ od 100—150 zł 0,50 zł 3. „ „ 150—200 zł 0,75 zł 4. „ „ ponad 200 zł 1,— zł.

Opłatom powyższym nie podlegają kwity za komorne od mieszkań 1 i 2 izbowych.

Opłaty powyższe obciążają właścicieli nieruchomości, za przybywanie w zakładach gastronomicznych (tj. w restauracjach i publ. lokalach) od godz. 12 w nocy do 6-tej rana płaci się 50 gr.

Opłaty te pobierają właściciele restauracji od gości, wrczając im bilety z blozków ponumerowanych i stemplowanych. Opłaty te wpłacają właściciele wzgl. dzierżawcy do Kasy Miejskiej w Lubawie w ciągu 7 dni po upływie każdego miesiąca.

Za opłaty te odpowiada osobliście właściciel wzgl. dzierżawca. Winni wyroczenia przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia o niszczeniu określonych w niem opłat lub wydających na na jego podstawie rozporządzeń wykonawczych karani będą grzywną do 200 zł o ile dany czyn nie slega karze surowszej według innych przepisów.

Do orzekania powyższych kar powołane są powiatowe władze administracji ogólnej (Starostwo Powiatowe).

Spółka „Łowiecka w Fijewie wydzierżawi polowanie

w gminie Fijewo na przeciąg 6 lat. Przetarg odbędzie się na sołectwie dnia 6 paźdz. o godz. 13-iej po poł.

Kaczynski, przewodniczący.

KNURY (Cornwall)

rasowe i odporne.

Cornwall + świnia krajowa wydaje nadzwyczaj szybko tuczące się tłuste świnie.

Do nabycia Maj. Marjanowo, p. Nowemiasto.

Polecamy ostatnie nowości:

X. Proharzka, Słowa żywota	6.50 zł
Gaertner, Słuz Państwa	6.80 „
O. Pirożyński, Co to jest akcja kat.?	—,20 „
X. Bourne, O wychowaniu duchowem	2,— „
X. Lubelski, Dogmatyka katolicka	4,50 „
Żubowska, Kółka wychowawcze w S. M. P.	—,50 „
Metoda pogadańek ankietowych	—,25 „
Gentile, Reforma wychowania	8,20 „
Gran, Reforma szkolnictwa	—,50 „
Zarembska i Bogucka, Pożegnanie szkoły	2,— „
Vermeersch, Katechizm małżeństwa chrześcijańsk.	2,— „
Hall-Omest, Uczenie się pod kierunkiem w szkole średniej	12,— „
Anderson, Ciche czytanie	5,— „
Skrudlik, Bezbożnicy Polscy	1,50 „
Encyklika o chrześcij. wychowaniu młodzieży	1,50 „
Zamierzenia dziecięce	3,20 „
rolak wśród dzieci Marji	1,20 „

KSIEGARNIA „DRWĘCY”
Nowemiasto.

Otwieram pracownię trykotarską.

Niniejszem podaje do łaskawej wiadomości, że przyjmuję z dniem dzisiejszym

wszelkie prace

w zakres trykotarstwa wchodzące.

Staraniem mojem będzie Szanowną Klientelę pod każdym względem co do jakości, wykonania i względem ceny zadowolić.

Proszę o łaskawe poparcie mojej nowej pracowni.

Z poważaniem

I RENA FAFIŃSKA

LUBAWA, ul. Pomorska 3.

Majątek Taborowizna

wydzierżawi rolę w mniejszych i większych działkach od zaraz. Wiadomość we dworze.

Gospodarstwo

65-morgowe blisko Lubawy oddam w dzierżawę lub sprzedam. Wiadomość: MOSZCZYŃSKI, LUBAWA, Aleje Hallera 1.

Mieszkanie

6-pokojowe z wszelkimi wygodami ul. Kościuszkowska do wynajęcia od 1. X. rb. APTEKARZ KYCLER, NOWEMIASTO.

Mam na sprzedaż zdrową suchą,

cebule

cena za 50 kg. 8.50. Każdą ilość oddaje za zaliczeniem. ADOLF LAABS, Rozgarty, pocz. Rudnik k. Grudziądza.

Kiszona kapustę

poleca B. JANKOWSKI, NOWEMIASTO, Rynek.

Stoję

przez 3 lata na mojem polu trudzone przeciw drobiu. ZIÓLKOWSKI, FITOWO.

Sprzedam

motor elektryczny

5 P. S., heblarkę, piłą taśmową oraz transmisję z szęjbami. Zgłosz. do Filji Lubawa.

Wszelkie

DRUKI

wykonuje po cenach umiarkowanych

Drukarnia „Drwęca”

w Nowemmieście.